

DUŠEVNI LIST

Šimon Milač gsm. profesor Maribor
Murska Sobota 1931. časnik učit. Zvezek 1. 1931.

Mêsečne verske novine.

Vu imeni prekmurske evang. siniorije reditev i vodâvnik: FLISAR JÁNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morejo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplačilo
gorivzeme vsaki evang. dühovnik i vučitel.

Božič.

„Najdete dête v plenice povito položeno vu jasli“. Od šteriga mao je eto angelsko nazveščávanje na pôt genolo vu nočnom vrêmeni bethlehemske pastére, naj svoje črêde ostavivši molijo Božega Siná, od tistigamao je vsaki srmaški človek z ednim velkim kinčom bogatêši, vsako srdce z ednov radostjov blâženêše i vsaka nôč z ednim bliščéčim trákom svetlêša grátala. Vu tom málom, vu jaslaj ležéčem deteti vidimo Bogá lübézen, vidimo človeka plemenitost i razménje žítka. Bogá lübézen se tam blišči obri jásel, vu šteri leži on, vu kom je prebívala punost božanstva pôleg têla i vidimo tisto lübézen, štera je nezmeniana vu smilenosti, v odpüstšávanji i vu milošči. Vidimo človeka plemenitost, vêm je Bôg prebívalo med nami i vidili smo njegovo diko, liki diko Božega jednorodjenoga Siná i té Rêci v têlo včinéne svedoči, ka smo sinovje Boži. Žítka razménje je pa tá svéta radost, štero nečútimos té, gda mi dobimo kaj, nego gda mi dámo tá vse. Néba je v onoj nôči tádala Sina, i angelje nebeski so Glório popêvali Bôgi, ki je sam sebê dao.

Edno málo dête. Edna velka mogôčnost. Edne jasli, štala, živina. Eto je zemelski žitek. Što z nebés gléda: stanovito je nê veliki rázloček: med jasiami i zlátov zibelkov, med štalov i mramorskov palacov, med životov živinov i med za špilo tá-

zlûčanimi drovnimi ovcam, somárm i gjuncimi. Ki z nebés prihája doli na zemlo, tis tomi že nê trbê daleč idti, naj mesto Herodešove králevske palače vu bethlehem sko štalo pride. Bôg je že zbûdo z pastérov kralé, štere je od črêde pôzvao na pásenjé národov. Bethlehemsko dête vu jaslaj, pri šterom je tam roditelska lübézen i obri šteroga popêvlejo angelje i se blišči zvêzda i pred šterim se moléč naklejnejo môdri i pastérje: je večne vrêdnosti včenjé na tô, ka je zemla nebés vráta, vekvečnosti predvor, Bogá cérkev, človeka delavnica i svéto mesto. Zemelski žitek nezavržmo, nego ga za svétoga držmo, vu njem radi delajmo i pobožno molmo Stvoritela, Očo, ki je sama lübézen.

Človek se boji od nevole i ešče se bole boji za svoje dête od nevole. Bojanzen od srmaštva, od gláda, od mraza, od nágoče je zrok toga, ka eden človek ovo ga z odkritov silov, ali jálnostjov, ali pod obrázom pravice orôpa, vmori, vniči. Bojanzen od žítka včini lüdi za zvirino. Zgánnjanje zemelske dike oblázi vnožin milije. Nevûpaznosť proti skrbnoséčemi Bôgi včini lüdi za nevûpavne proti endrûgom.

Jezuš kak srmaško málo bethlehem sko dête vu plenice povito vu jaslaj nájdete svojo prvo zibelko, zádnjo pa na križnom drêvi; med tevi dvê štácij spâdajôči njegov žítka šorš je pa etakši: „Lisice májo lûknje, ftice gnêzda, ali Sin človeči nema, gde bi svojo glavo na počinek nagno. I döñok jeli bi té Jezuš, ki se je od

liliomov i od nebeski ftic návčo Božega skrbnošenja čudno delovánje, kí je na nébi, na zemli i vu vodi Bogá lübézen zaledno, jeli bi se té Jezuš za srečněšega držao, či nebi v ednoj štali, nego bi se — povémo — porôdo vu familijo ednoho prémochnoga galileanskoga ribiča, ednoho bogatoga publikánuša, ali šteroga jeruzalemanskoga višjega popa, ali bár Herodeša.

Nasprotno: že z zgodbe njegovoga rojstva lehko zarazmimo, ka je z Jezušom edna velka predelajóča môč stôpila notri vu svét, skázala se je ta zveličanska milošča Boža. Eti je nê králevska, ali glavná carinarska čest mera; nego blâženi so, kí so čistoga srcá, ár tê bodo vidili Bogá i z tê bodejo od kralôv vékši kralovje, ti istinski vladárje, šteri preidejo vu nebesa, pretláčijo presôdbe, porúšijo nevolne ločéče stené, žitek dâvajo i naprêpomágajo svét.

Božična zgodba z ednov velikov vú-paznostjov napuni srdcè. Tisti svét, vu šterom pri ednom vu jaslaj ležéčem deteti z lübéznostjov stojí trupa dobrovolni lûdi: Jožef i Marija, pastérje i môdri od krajín zhodni, Ana i Šimeon, Ožébet i Zakariáš: tisti svét je tüdi prôti Herodešom i drûgim

velikoga iména lisicam i krvcécajôčim — Boži svét, vu šterom se lehko račúna na tô, ka némajo samo hûdi nájemnike, nego pravica tüdi má nesebične vernike.

NA BOŽIČ.

Sveti dén je, sveti dén dnes . . .
Mir naj bode na zemli ves:
Lübézen i dobra vola
Napuni srdcà človeča!

Dika bojdi na visini:
Posvét je v-kmici vužgáni.
Totá je nôč. Nebojte se!
Zveličitel je prišao se.

Bôg moj, keliko vas jeste,
Radûvati se nemrete,
Zaman je prišao sveti dén:
Nê je prinesao želen mér.

Na zemli kelko žalosti!
Kelko mantré, skúz, britkosti . . .
Kelko vdovic, i sirotic,
Nema trôsta, se žalosti!

Kelko decé zaman čáka!
Angelov dára nevčáka,
Nedobi božiča drêva,
Ni gvanta, ni ta potrebna.

Gábor dijáka Božič.

Poslov.: FLISÁR JÀNOŠ.

Gábor diják je hirešnyega Pápe kollegiuma vučenik bio ešče dobro pred osemdeseti, devédesetimi letmi, vu onom vrêmeni, gda sta ešče Petöfi Šándor i Jókai Mórč kvarila tam te edne stáre šolske stolice. Drûga vrêmena, drûgi lüdjé i drûgi dijački žitek je bio teda. Li vu oni hípaj so se mogla tákša čudna pripetjá zgoditi i naprê datí, kak Gábor dijáka božični večér.

Gábor diják je zaviti, šálen, z sprevedijov napunjeni, ostre pámeti diják bio, z-one fajte, na koga so tô meli šegô praviti: „ka je dečko na petáj“ i ešče de na „lédi živo“ . . .

Nyega oča, kak siromaški, vesnički školnik, je bogme nê meo prilike siná obilno pênezivati. Jako poténci so prihájala pênezna písma. Nakáznic, čekkov so v-tistom vrêmeni ešče nê

poznali. Tak se nyemi je samomi trbelo poskrbeti za eden tao stroškov pokritje, štero nyemi je pa tak bilô mogôče doségnoti, ka je ménše prémocněš dijáke včio i z vón toga „bêži esi“, „bêži tá“ opravice szpunyávao, z-šterimi so ga vékši bogateši tûvárišje, ali h žni vért, Čillik Tóbláš čizmár i náimre njegova tûvárišica, Šára gospá včasi včasi zavüpal. Samô od sébe se razmi, ka je on vse tô z pokornostjov odpravo i tüdi pímren nájem dôbo od nyih.

Ali nájibilněše dohodke so prinesle Gábori (i prispodobním tûvarišom nyegovim) tak zváne legácie.

Tô je pa z-toga stalô, ka je „nemeška šola“ na velke svétky (koledne, vúzemské i ri-sálske) vô mela šegô poslati siromaške ménše i vékšie dijáke — z dobro poročnimi pismami obravnane, vu vesnice i fare. Ti mali dijáki so se mali legátušje zvali, tê od hiže do hiže hodéci

Ki se té dén veselite:
Na te vbôge si zmislite,
Z obilnosti njim darujte,
Lačne i žedne milújte.

Žáloš krúha njim ponûdte,
Britke skuze doli zbríšte !
Ki toga v nevôli zmore,
Bôg njemi pláča, pomore.

Svéti dén je, svéti dén dnes . . .
Mir naj bode na zemli ves.
Lübèzen i dobra vola
Napuni srcá človeča!

HORVÁTH IMRE (F. J.)

Znábidti bi radi nahitroma na stran djàli ete list . . . döñok Vas prosimo, posvètte njemi eden krátek čas. Na eto Vas pa záto vüpamo prosiť, ár naš mēsečni list má velki krôž jåko zahválni čtenjárov i tak lehko Vam i Vašoj deci tüdi kaj znamenúje. Ete list je missionar vu naši gmâna, šterim slúžiti je njegovo pozvánie, záto bi ga mogla gorivzéti vsáka gmâno, cérkev lübècha kotriga! Záto Vas vse ponovno prosimo, vrêle i lübéče čtenjáre etoga lista, da ostánete nam vörni i da te ga vsákomi iz srdcá priporôčali i razširjávali.

so lèpe primérne veršuše deklamálivali pobožnim vernikom od svétku znamenitost spévajôči. Ti vékši dijáki, velki legátuše so pa vu cérkváj predgali, mesto dühovníka. Za tô svéto slúžbo je velki legátuš od fare dobo nika honoráriuma, tim málím-legátušom so pa verniki darúvali vékše ménše darila, navékše ništorni grošpenez. Z-dosta hiž je dosta grošov prišlo. — Z-prázni mi žebkami idôči diják je, kak máli kapitalšta prišao nazâ. Zvöntoga so ga zevsém dobrim na-traktálivali (nagôstili) dobrogia srdcá vesnički verniki, z-žmôhnimi z-pletenimi vrtankami, koláčinami, z-spečenyom, z-fankami, šunkov, z-kolbásmi i več féle dobrôtami, od kakše se je siromaškomi dijáki niti nê senyaló.

Za toga volo so žmetno čakali dijácke svétké. I kak so se oni približávali, tém veselé so donéč vgojdno-večér danájkali indašno diaško popêvko :

Máli pastér.

— Božična pripovêst. —

Poslov. : JUVENTUS.

Cvetéče pôle se tak lešči od trákov jütrašnjega sunca, kakpa kaksi džündž. Na vsakoj trávici je kapla rose, obri korin pisani metälci lečejo, ftice pa jütrašnjo molitev popêvajo. Na trávniku se lèpe bêle ovce paséjo i vesélo skáčejo. Nê daleč od nyi v senci košnatoga dréva eden 10—12 lét star pojbič sedí i se tiho joče: Mama, lübléna moja mama! Zôbston skáče okoli njega njegva mála ovca, zôpston se njemi miti pastérski pes, nemreta ga potrôstatí.

Dávid, tak zovéjo toga máloga pastéra, je sirotič. Oča njemi je že pred pár lèti mrô, mater so njeti pa nê dávno pokopali. Zdâ pri svojom jedinom rodi, pri sváki živé, ki je ovči pastér. Trdoga srca, siguren človek je Jožef pastér i ka je ešče vékša falinga, nelúbi máloga Dávida. Zdâ se tüdi čemerno ozúri na njega:

— Ka že pá cmûlis! Bôgše de, či boš pazo na čredo, ár či se štera ovca zgübi, doj ti poberém vüha!

Dávid se hitro na peté postávi. Sfûčka psovi i ide, prečté ovce. Čtô je dvakrat, trikrát, pa znôva začne, ali vse zaman, edna falí. Tak da bi njemi sapa zaišla, srce njemi je stanoti ščelo: Jaj, Bôg moj, ka bode zdaj z menom; edne ovce nega — zjávko je.

Hej kolede, kolede,
Lèpe bêle kolede,
Vživali mo kolíne,
Krvajice, pečénje.
Ki v-Pûconci, v-Bodonci,
Ki v-Križevci, v Hodoši,
Gostili se obilno,
Črvô nam bô debelo!

Mogôče med vsêmi je náj žmetnê čakao Gábor diák té lèpe bêle kolede i kak so se približávale, je on danájkao nájbole navdûšeno.

Da je v-mošnyê že dober čas nê meo ni ednoga fénika, i na porgo je noso papére, tento i drûgo pismeno potrêbčino. Zimski gvant nye-mi je že tüdi kričao za popravek, poplatov dlan velka lüknya se je nestanoma povékšávala . . . Z-rečjov, vdárila je že dvanájseta vôra da k-nika malo pênezom pride.

Szamô od sébe se razmi, ka je jáko veséli bio, gda je prišao dén vu legácie idênya. Istina,

Jožef se preveč razsrdi na njega. Zôpston ga pomiráva Samšon pastér, te dobre dűše starec, z kustum pastérskim botom nesmileno zmláti Dávida i skriči nad njim :

— Poberi se mi pred očmi i tečas te naj nevidim, dokeč ovco nenájdēš !

Že je noč, ali Dávid ešte itak po bregáj blôdi. Vsaki dôl i grm notripoglédne, tak išče ovco. Ednôk se samo ovca nindri tiho oglási. Na pamet jo vzeme v ednoj globokoj grabi. Dolisplézi k njej, prék jo obine i proba ž njôv vö. Ali nevê gdetá, v kmici nevídi, gde bi mogo vö z grabe. Stráh ga zgrábi, kapa či kakša divjačina šetuje okoli njega ?

Kak se tak v kmici potíče, ednok samo nikše tiho javkanje čuje. Poslühša. Od njega nêdaleč ešte v vékšoj, škrilevkami punoj grabi eden človek leží, vküper je vdárjeni. Gotovo je v globočino spadno. Tá ide, gori ga pomore i z velkov mokov se vö z grabe prevličeta.

Pomali se zoriti začne. Dávid se z ovcov proti čredi vzeme, te tihinec se pa v bližanjo vés napôti. Ali prvle Dávidi zahváli dobrôto i njemi eden srebrni pênez dá. Dávida to razveselí, fûčkati začne i si premišláva, ka si kúpi za te velki pênež.

Rávno té pride k čredi, gda ovce napájat ženéjo k bistromi, čistomi potoki. Ta najdena ovca z veselim skákanjem biži k čredi i ove jo z radostjov pozdrávijo.

ka bi se nika stráha tüdi znalo zmêšati med radost, či tak, ka bi Gábor diák z-kákše měhke kojne bio stvorjeni. Ár so se z-groznim „vučím mrazom“ približávali teda blážení koledni svétki. Zemlô je do kôlin visiki zmrzneni snég pokrivo, nébo so kmični čarni oblácke zakrili i od Balaton kraja je do čont smicajoči veter pihao. I Gábor diják je rávno v-té kraj mogao idti, ár so nyegove vesnice nindri tam tá, na Bakonya ovom kráji bilé. Prék je mogao vséčti Bakonya lôg, ka náj tá pride. I bogme tak peški „per pedes apostolorum“. Ár je žezeznici tam v-tistem kráji te ešte ni glása-híra nê bilô.

Szlabéši i bojazlivéši mladénci, šteri bi tüdi v-onkraj mogli potüvati, so ráj odstôpili od legácie. Gábora so tüdi doj gučali od té nevarne pôti. Snég, léd, mraz, zápišje, tovajji i z-vukmí so ga postrahšúvali . . .

Ali Gábor si je vtrdo zátanek, glavô po-

Šámuľ pastér je z milívajočim poglédom pobožo njegovo lice erkavši :

— Bojo sem se, dête moje, za tébe, ka gdér zablodiš.

— Zablôdo sem tüdi i sem ednoga nesrečnoga človeka rôšo, kí je v gravo na škrilevke spadno. Vidite, kakši lèpi srebrni pênez sem dôbo od njega !

Jožef pastér niti na to nema rôči k njemi. Čemerno ga poglédne i brezi rôči se v krajobrné od njega. Samo s pléčami migne, gda Dávid na stráh pravi :

— Svák, najšo sem zgubleno ovco. Nebojte čemerni na mene, drûgič mo bole pazo i vedno mo samo na ovcaj môo oči.

Dávid itak veseli hodi sem-tá. Premišláva si, ka si kúpi za te leščéči pênez. Mogôče ednoga somára dobí za njega i te njemi nede trbelo peški lêtati za oycami.

Na zádne právi Šamšon pastéri, ka nameni, ali té se zasmihé :

— Nê je zadosta to za ednoga somára. Pa komi tebi somár, špájsa se, vê tak po somareči nogáj hodiš. Kúpi si bole nikši sláčec za to, vê si takše ešte tak nigdár nê jo.

Ali záto je Dávid veseli. Prečtē ovce, vse so tû. Tá zfücka psa i pogladí ga :

— Pazi na ovce, moj pajdáš, jas mo v Bethlehem sô. Tebi tüdi nikaj prineszém !

Na stráh stáple pred Jožef pastéra, da ga prosi, naj ga pusti v Bethlehem. Skoron joči prosi od sváka :

zdignovši, je špotárno z-rokô zamajútne . . .

— Ví medli pojáci ! Bábji vítezje ste !

Priprávalo se je sam jedini na veliko teško pôť.

Istina, ka nyemi je vu tom nanikelko na pomôč bio dobroga srdcá hízni, vêrt Čillik májster, šteri nyemi je dobro z-kustum ledrom črevle z poplativao, na pôszodo nyemi je dao svoj dobro topel bundič, na glavo toplo ovčeno hôbo i vu roké krepko, nakonci okováno palico. Gospá májstrojca nyemi je pa z-pamučnov toplov brsáčov notri povila šinyek i obravnala ga je na eden dén z-stroškom.

— Vê vam z-legácie pênezmi vse nazâ povrném, gospon Čillik májstram — je pravo zavêdno Gábor diák i pred božiča dném, to je na sv. post, se je na pôt vzéo. Tak rávno, kak nigda te Veliki Napoleon francuški časar prôti Rusie snežnim püstnám.

— Bojdite tak dobrí, svák, i püstite me malo v Bethlehem.

Jožef pastér ga čemerno poglédne :

— Tú ostáneš ! Nehrámim te záto, ka bi nikšega haska néo mō z tébe ! Pazi na csrédo, ár jaj tebi, či se pá štera ovca zgübí !

Šamuel pastér z žalosním srcom poszlüh-sa te ne smilene rečí. Stáple se i tá, obrné se malo okoli sébe i na pol glasno začne :

— Zakaj pa nepřistis srmak pojbiča v Bethlehem. Tak malo radosti má eti prinas. Pa tūdi nam sfaliváva krúh, nikák de tak mogo v váraš po njega !

Jožef pastér srdito poglédne gori, roké tak da bi njemi se v pesnico stisnole. Ali potem itak neslano tá vrže reči :

— Pa naj tak ide te tačko, či se že gori-jemlēš kre njega ! Ali to ti povém, ka hitro děvli tace — obrné se k pojbiči ár boš v noči ti pazo na csrédo !

Dávid tó opominanje že komaj čuje, vesé-lo skáče prék grmôv na pót, stera v váraš pela.

Jožef se za njim zglédne i potem začne z botom dregati zemlo. Šamuel k njemi stôpi i njemi na pléče dene rokô :

— Nê je prav tó tak — právi Šamuel — nê si njemi oča mesto očo, za roba ga máš, nê za sina. Tūdi naj tó nôč pázi ? Vé je pa premi-nôčo nôč tūdi on pazo. Samo trde, čemerne reči máš k njemi, lübézni nigidár ne dobi.

Batrivnoga je sreča ! Gábor diák je srečo meo. Komaj, kak je voprišao z-váraša, cinkajôče sani so se tirale za nyim po orsačkoj cesti. Na kre cesté šancov drevji je šereg lační vran sirotívajôč sedelo. Od cinkanya so se vrane sahsile, z-velkim ropásom so gori zletele. Od toga se je pa eden kony prestrahšo, naed-nôk je vō z-šrange skočo i sani je prék po cesti k-visikomi bregá šanci potégno. Na sanaj sedéčemi vérti so cugli od nágloga skakája z-rôk vûšli i nê je več mogao konyév zadržati. Ešce edna krátka minuta i z-konyi, z-sanni se pôtnik v-šáneč prevrže, gde so velke ostre škri-levke glédale i stalé vō z-snégá . . . Zagvûšno bi se na smrt najšao zmoždžiti foringáš, či bi se na nyé prevrgao i konyi žnyim vréd.

Gábor diják je v-tom megnenyi tá drapno, postrahšenoga konya za brozdé je z-krepkov ramov popadno, názdrik cukno i tak je sani i pôtnika obarvao od nesreče.

— Na i nê je zadosta, ka ga hránim, ešče ga naj krmim, kak málo dête, čuvam od vötra, deždža, on pa naj nikaj nedela ? Ešče etak mi je na bremen ! Mati mi ga je zvezala na šinjek. Na dête njima naj jas mam skrb, ali erbijó sta njidva odnesla i mené so vózaprili.

Šamuel si samo gládi dugo, sêro brádo :

— Bremen ti je tak bližanji rod, te sirotič, šteroga mati ti je sestra bila ? Jožef, Jožef, ne bojiš se od Gospodnoga Bogá ?

Žalostno i čemerno zdigne Jožef glavo :

— Bogá spominaš ? Samo mi Bogá naprê nenosi ! Tak me samo vedno bije. Pred trémi leti so me vóstiskali z materske erbije, láni mi je desét ovceo vkraj. Vöri mi, Šamuel, nega tam več blagoslova, kama jas stôpim. Ka v roké pri-mem, preide, povéhne tista korina, na štero se jas zglédnem. Vidiš, oljovo drevje, pod šterim vi počivlete je lépo, zeleno, košnato i vsako le-to lepô cveté, moje pa vêhne i ne drži cvetja. Nikše peklénstvo je nad menom, mogoče sem pa jas tūdi záto preklenstvo drúgim.

Šamuel ga žalostno gléda, na pléče njemi dene roko, erkavši :

— Nema cvetja tvoje oljovo drevje ? Ali Jožef, jeli na drévi tvojega srca jeste cvetje ? Bojdi Bogá-bojéči, lúbí bližnjega svojega, smileni boj k sirotiči, vöri mi, te de ti náčiši žitek !

Jožef z velkimi očámi gléda na govoréčega, potem migne z pléčami i z dûgimi, močními stopáji dale ide. (Dale.)

Pôtnik je med velikim hváljenjem na sani vzéo gori Gábora i do dômi ga je odpelao vu svojo vés, štera je že tūdi v-Bakonyi bila. Tam ga je vu dobro toploj hiži obgostio. Stávlao ga je, naj na nôč prinyem ostáne. Žena nyima dobro večérjo zgotovi i toplo méhko postelo priprávi.

Ali Gábor je povedao vu kakšem posli potúje. Ešce dnes v-sôsednej vési more bidti. Tam se začne nyegova legácia. Te stári rektor ga že čáka, ár nyemi je že naprê nazvêsto pri-šestjé. Tam bode prenočúvať i vgojdeno rano že začne svoje pozványe, od hiže do hiže deklamálivanye. Tri vesnice má i vu vsákoj dosta hiž. Té vse more obhoditi vu dvê dnévi svétko. Li tak de nyemi mogoče vküp pobrati ono šumo, štero tak goréče potrebujé.

— Ah, tó je že drúgo, — erče nyemi gazda. — No jas vam pa pokážem to nájkraťši pôt prék po lôgi. Do vécsara te že lehko tam gospon legátuš.

Božič.

(Z nemškoga poslovenča FLISÁR JÁNOŠ.)

V tihoj nôči zime, e'n tihu rüm zuní,
Zuni, dokeč se zemla ze-sna nezbûdi
Slihšat nebeski glás: Tebé diči, Tebi
Spêva Chorus nebeski, te šereg angelški :
Odküpitel! Ki te vbôge vözmiriš z šoršom,
Te vcagajôče napuniš z trôštom.

Tebé diči národ preminôči, živôči,
Tebi spêva diko v dûhi, zevse môči:

Bojdi dičen Jezuš Kristuš!

V zime nôči si prišao na zemlô ednôk
Naj rešiš zgüblen národ od vekvečni môk;
Ti si zlámao gréha zápor i pekla môč,
Z lübézni ramov obino vse eto nôč.
Oh bár se nê spozába gréharéšen svét,
Ka li pri Tebi náide blâženstva posvêt,
K-tebi se pridrûžo v srðci, v dûhi vsigdár,
Tebé zvišávati nê hênyao nigdár:

Bojdi dičen Jezuš Kristuš!

E'n vréli zdühav obhája célo zemlô,
Naj dühovna svetlost, jákost, napuni njo.—
Brátec nedrži se ti na stran! — Hodi k nam,—
Jezuš i tebé reši, dá blâženstvo sam:
Vu njem je žitek, lübézen, zveličanje,
Mir, pokoj, ino od gréhov odkúplenie.
Zaká tak nehitíš, ti brátec k Jezuši? —
Pri njem je blâženstvo, pri žitka virtuši:
Díčen bojdi Jezuš Kristuš!

Foto: S. Č.

— Jas vam pa nika malo elemôžie spakivam na pôt, odgovori med nyidva vertinya.

Zaman se je odpovedávaao Gábor diják, ka so nyemi turba i vse žebecke pune z-onim stroškom, šteroga nyemi je gospá Čillikojca naklála v-nyé. Bakonyksa ženska je nabérala vküp na svétku spečene pogače, vrtanke, kolbási, mesô, slanino i krüh, notri je je spakivala v-edno posebno balo i Gábori v-rôke potísnola.

— Samo je naj sebov neséjo gosp. diják, — právi z odkritov rázumnostjôv. — Pôtni človek — je lačen človek. I što zná na koj bode tô dobro, ka vse se zná pripetiti med potüvanyem.

Vért ga je na dober falat sprevodo od vési, tam njemi je pokázao kratšišo pôt i slobôd je vzéo od njega.

Gábor dijak je napústo „apoštolov paripe“. Počinjeni, sit sfûčkávajôč je šô po škripajôčem snégi, fige loskajôči ostromi mrazi. Palico je

Evangeličanskoga püš-peka obisk v-Prêkmurji.

Té náslov mi v-pamet prinesé on znameniti dogotek, gda je v-1627-tom, pred 304 létmi edno jáko znamenito püšpekovo obiskanje bilô pri evangeličanski gmajnjai eti v-Prêkmurji. Od naši, eti v Prêkmurji bodôči evangeličanski gmajn onoga vrémena nástaja li samo teliko známo, keliko so od toga pred 300 létmi pri té püšpekove vizitácie gorivzéti protokulomje nam késnomi pokolénji obarvali i prednás postavili.

I rávno zato tüdi hitim vezdášne püšpekovo obiskanje v-našem dobrom prijáteli, vu Düševnom Listi dolispisati i ovekivečiti. Mogoče nedo samo zdâ z-radostijov tô čeli naši verniki, nego vu késni stotinaj, či do naši pohodník od naže sv. materé cérvki histórijo šteli čteti, ali pisati, naprê vzemejo teda že premedlène Düševnoga Lista papére i z radostijov bodo čeli od očákov, ki so med vnôgim trplénjem i vardévanjem ni ke veséle dni tüdi vízivali. Ščavnica, Dolnja-Lendava, Apače, püšpekov obisk so vezdášnjega leta nam svetli dogodki.

Decembra 9 toga se je v Murskoj Soboti pred evangeličanskov cérkvov nenavádno vršenje vidilo. Gmajnskoga ženskoga držtva neobtrúdjene kotrige so z rôžami, z zelénim vejom kinčale i snážile cérkev i njé okraj. Zástave so plahotale nê samo na gmajnski hramaj, nego

veseléč podbádaoo v zmršnjeni snég. Ešče i večkrát je nikšo dijačko nôto donio vu dobroj vôle...

Ednôk je samo tô vzéo na pamet, ka se njemi je pôt vu veliko gôstšo zavinola. Na dvá kraja več stô létne drevje i strmne pečine so glédale proti kmičnoj nébi . . . Či duže vse vékša kmica je gratúvala i vékši mraz. Hirešen bakonjski veter je ostro fûčkao i brio obráz i snég sipávao . . . Nikši čüden, strahoten stári glás je tüdi začuto: lačni vukôv trôblenie . . .

Gábor si je ves môč i batrívnost vķüppobrao. Ali vedno se povéšávajôčim vihérpm se je že nê mogao bojüvati. Či je eden stopáj naprê stôpo, vihér ga je na dvá nazâ porino. Ednôk ga je k-ednoj velikoj pečini vdaro. Drúgoa šloveka bi mogôče té vdárec na gibico stènčo, ali Gábor dijáka žilavo têlo se je od nyé liki labda nazâ odebilo . . . Vihér je namali potihšávao. Gábor se je okôli zaledno i edne veli-

brezi vsega opominanja i na ovi drugi hižaj tüdi. Brezi rázločka vere so je stančarje vözdévali vu velikom računi, náimre na glavni vilicaj. Topla hvála njim bojdi!

Městni ogengasilci so tüdi vörükivali i na cérkevnem prestori na goridržanje réda čuvali. Velika vnožina vernikov je vküpsprišla, večér ob 7-moj vőri kak se je vlák z-gostmi na kolodvor pripelao, so se zglásili zvonôvje na njih čast. Na kolodvori so g. Lipovšek Gáspár sreski načelnik z-prijaznivim, srdčnim govorēnjem spréjali i pozdravili visikoga gostá i njega sprévod. K cérkvi prídôč, je vu ženskoga drüžtva iméni med lèpim govorom Kardoš Gabriela gospodičina prékdláha lèpi pùšlič visiko poštúvanomi dühovnomi pastéri. Kovátš Števan senior so vu evang. šinjorije, g. Čeh Ferenc varaški podžupan vu sobotške velike občine, g. Vezér Géza sobotške fare inšpektor vu gmajne iméni so pozdrávlali visikoga gostá. Po preglédi cérkvi so gostjé vu farov šli.

Drugi dén decembra 10 ga se je vršila o b c i n s k o g a c e r k e v n o g a t a n á c a s e j a , na šteroj so nazôči bili: Dr. Popp Filip pùšpek, Dr. Roth Vilmoš pùšpekijé inšpektor, dvá najstaréšiva šinjôra; Kovátš Števan sobotški i Baron János mariborski dühovnik i dvá šinjorskiva inšpektora: g. Benkó Jožef prémurske i Kettenbach András šlavonske šinjorije inšpektora. Krajinski právdenik Dr. Steinmetz János z Tuzle pokrajinski sodnik. Napredávnikí so bili

gosp. Kettenbach Jakab, zemunski sinjôr i g. May Frigyes celski ev. dühovnik. Tanáč je dosťa dugovánj meo narazprávlanje, štere je zagrabečki orsački gjüleš na njega zavüpa. Ali pri vsem velikom posli so si gosp. pùšpek dönok vzéli teliko vrémena, ka so v-četrtek popoldnévi ob 4-toj vőri božo slüžbo držali verníkom, štere so oni že večkrát tübodôči poznali i prešimali. Boža slüžba podignenja je vu velikoj meri městni Orchester pomágao naprê. Prestranna sobotška cérkev se je nabito napunila z-brez verevadlúvania i národnosti bodôčmi poslühšávci i ka je dönok vse vu lèpom rédi gladko dolpreteklo, je hválevredno skrb doprinesao g. Vezér Géza gmajnski inšpektor, kí je z-tak velikov pazkov i vrélostjov na réda držanje čúvao.

Prečastití pùšpek so i eto pôt, kak v-prvěši vrémenaj vu horvatškom jeziki držali božo slüžbo. Njihovo navdúšeno govorēnje, gestikulálivanje, razklájanje, prispodobnosti so pred vsákim našim verníkom razmeto včinile svéto božo slüžbo. „Kristuč je svetlost sveta“ (Jan. 8, 12.) je bila predge thêma — i vsáki, kí vu Kristuša návuki stáľno obстоjí i pôleg njega 'zivé, nehodi vu kmici, nego bode svetlost etoga sveta. (Mt. 5, 14.). Kak sunca svetlost živi stvaré i nárase ino celi svét, tak žíví vse od Kristuša shájajôča svetlost, njegov sv. evangeliom. Vu kmici škodlive žüzevke, mlajina opùščávajo z-svojim škodlivim delom i tak činijo od Kristuša odtûh-

ke brloge lüknjo je zagledno blüzi sébe. Tà stôpi, na lüknjo notri plézi. Davéči din občuti vu obráz i oči se njemi tiskajôči, ali nika vugodne toplôče je tüdi občuto. I ešče tak da bi lüdi guč meno čuti . . .

Vsebole je globše lazo vu brlogi.

— Ogen, ogen! — skriči naednôk vu radosti, kak Kolumbuša matróz nigda z-hajova árboca: „Zemla! Zemla!“ . . . Krepek ogen je gor vu brloge sredini. Okôli ognja so divjega obrazá smogornoga pogléda môžje stáli i ležali.

Ka valá tajiti, Gábor diják se je malo sahso.

— Tô so razbojnicke, ti strahšni bakonjski tóvajje, — si je mislo i nazâ se je šteo obrnôti.

Ali že je kesno bilô. Razbojnikov voj ga je napamet vzéo i prednjega skočo.

— Što si? — Kak si smeо ese pridti? — strôbi na njega grozno.

Ti ovi so tüdi gorsposkákali i pùkše padnoli . . .

— Siromák diják sem, — odgovori Gábor.
— nê sem z-svoje dobre vôle prišao. Grozno vetrôvje i mraz me je stirao esi notri.

— Neverte njemi! Špion je! Žandárski špion! Bujmo ga i spečmo ga, tak smo jáko lačni! — so kričali vse vkriž razbojnici.

Gabor diják je nê zgúbo dühovne nazôči bodôčnosti.

Mirovno i batrivno je odgôvoro :

— Jas sem nê špion. Ka sem pravo, tô sem. Siromaški vandrarski diják sem.

I li hitro se njemi je edna dobra misel zbûdila.

— Či vam je samo tô briga, ka ste lačni, nad tém si včasi pomorem. Mam jas elemožie zadosta, — je pravo i vô je záčao z turbe, z žebk, z bale slanino, kolbási, spečenjé na sto skládati.

jeni lüdjé tüdi . . . Sveto verjem, ka ki so tō božo slúžbo poslühšali, je nebodo nigdár pozábili. Po slúžbi božoj je žensko drúštro offertorium držalo na Dolno Lendavsko gmajno i Apačko filio, na šteri cil je 675 Din. prišlo vkuper, števa šuma je na 1000 dinárov dopunjena.

V-četrtek večér so g. Benko Jožef seniorSKI inšpektor, naš nôvi követ na večérjo pôzvali g. püšpeka i gosté. Tô pozvánje so gostjé témbole spréjali, ár je seja občinskoga cérkevnoga tanáča z-vékše stráni záto pozvána v-Murško Soboto, ár so naménili pozdrávlati sobotškoga sréza orsačkoga poslanca g. Benkó Jóžefa, kí je Jugoslávije države jedini evangeličanskoga vadlúvania poslánec. Ponosni mámo bidti na tom, ka jedino Prekmurje má evang. követa. Dosta lèpi govorov i srdcá zidôči pozdrávov se je glásilo med večérjov proti g. Benki i njih prijaznivoj tūvárišici.

V-pétek gojdro ob 8. véri so Kettenbach zemunski senior predgali vu popolno napunjenoj cérkvi tüdi vu horvatškom jeziki z-nepozáblenim náshajom. Té gospod so tak prijaznivi bili, ka so z Sobote v-Púconce, odnut v-Križevce, v-Petrôvce i v-G. Sláveče šli, vu šteri gmajnaj ji je povséđ veliki šereg poslühšavcov navdúšeno poslühšalo i vu srdcé vzelô nji missio-nársko predávanje.

Prečastiti püšpek i sprévod so v-pétek po-poldněvi ob ednoj véri dokončali seje ôpravice,

Lačni razbojniki, kí so že več dni nê mogli k porobi prídti, so ostro glédali na prebráno jéstvino. Voj je včasi gori raztálao med njimi. Znao je, ka je poštenjé, náj prvle je goste ponúdo. Ali Gábor je nê bio lačen i nika je nê vzéo.

Zdâ so ga že več nê nakanili bujti i spečti. Gostiti so se záčali.

Gábor njim je medtém povedao, v kakšem posli potúje. Nê se je trôštao, ka bi tákši božični večér zadôbo . . .

— Tak bogme, dnes je koledni večér — odpovorí premišlavajôč razbojnikov voj. — Jeli znáš kákšo božično pesem? — Kabi nebi znao, — odgovorí Gábor.

— Popêvaj jo!

Gábor je z-lépim donéčim glásom začno popêvati:

„Veseli dén nam je zíšao!

Kristuš je dnes na svét prišao,

prijaznivo so vzéli slobôd od gostolübni familij i popoldněvi z-ob dvema vöroma idôčim vlákrom se odpelali. Na kolodvor idôči so na ništero megnenje ešče poglednoli naš evang. Dijaški dom tüdi. Škoda, ka je na tō že nê zíšlo več vrêmena! Srdcá se veselimo tomi visikomi obiski i prosimo, naj Prémurske evangeličane i poprék vse prebiválce vu dobrom spômenki obarjeo, kák ji i mi nepozábimo i vu srðci našem ob-držimo.

Otrokom.

Nebesko nazveščávanje. „Ár se je narôdo vám dnes Zveličitel“. Takše nazveščávanje je eto, deca moja, štero je angel prineso z nebés. Bôg je poslo té glás lüdem, vsákom, vsemi lüdstvi: „Narôdo se je vám dnes Zveličitel.“ Spômenek etoga veséloga nazveščávanja je goriostano med lüdmi. Vsáki zná, dnes tüdi zná, ka jeste vu leti eden dén, gda se radüvati trbê, gda nišče nesmi brez radosti ostánoti. I že več dnéarov, tjédnov naprê na tom delajo lüdjé, naj eden ovomu radost správijo. Posebno pa otrokom hiti vsáki radost spraviti. I potom tak hitro miné ona radost! Pogače sfalijo, bába se potere, këpesna kniga se raztrga, lístje božičnoga drevca dolispádne. Pa je Bôg nê za eden dén, niti za eden tjeden valon radosti odlôčo nam, gda je ete glás poslao po

Ki obráz naš vzèvši na sé,
Vsém žitka trôšti i mir nesé.

Radujte se krstšenici!
Vi ste dike ťročnici,
Vu šteroj vam na visini
Bôg tál dá po svojem sini.“ (**85 pesem I-Z v.**)

— Inda sem i jas znao tō pesem — si je premišlávao znôva voj. — Míla mati so me jo návčili . . . Mila moja mati . . . Či bi vi ešče živel! . . . Začni diják z-nôva tō pesem!

Gábor jo znôva začne i zdâ jo je vezér že tüdi žnjim popêvao. Razbojnici so tüdi záčali doniti . . .

— Hválimo ti diják, ka si i nam tüdi pri-nesao esi božični večér, — k-koncovi pa erče:
— Ali zdâ se pa že spakivajmo na útrášnji dén..

Na drûgi dén je henjao vihér, lèpi, čisti zimski dén je bio.

angeli: „Narôdo se je vám dnes Zveličitel“. Vu onom, vu jaslaj ležéčem málom deteti, glédajte, je Bôg takši dár šebo dati nam, šteri naš celi žitek naj napuni z radostjov. Zaka je tak vnogokrát tak krátka naša božična radost? Záto, drága deca moja, ár se samo na to spominamo, ka se radúvati trbê, ali ka komi se trbê radúvati, tô smo pozábili. Navčimo se tak znôvič, ka tisti dári, štere dobimo i štere edenovomi dámom, so samo za tô, naj nikakšoformo vopovejo ne zrečeno radost našega sŕca, eto radost, ka „Tak je lúbo Bôg ete svêt, da je Siná svojega jedinorodjenoga dáo za njega“. Tô je tista jedina radost, štera nesfali nigdár.

„Narôdo se je vám dnes Zveličitel“ — tak je erkao angel k pastérrom i oni so prišli, — glédajte, z kakšov radostjov so prišli z daleč zemlé, — naj vidijo onoga, ki se je narôdo ním. Verte, liki ti pastérje, ka se je vám narôdilo eto máló dête, vám je poslo za dár Bôg ete drági žitek i vzemte je za svoje bole, liki kakštéč drugi dár, ka vam Božič má prinesti. Eto je te jedini dár, šteri vas neostávi nigdár.

Zaka prihája Jezuš?

Zaka prihája Jezuš, ájta moj drági? — pita me moj málí sinek, ki ešče nevè pisati-četni. Jelibár záto, naj mi božično drevce, cuker, zmeno prinesé? — Jezuš neprihája zatogavolo, sinek moj málí.

Voj je sprevodo Gábora k-bližánjemi brégi, odnut njemi je pokázao vési törem, kama je on nameno idti.

— Za pô vore tá prideš. Pové stáromi gospón rektori, ka ji pozdraviti dam. Žalujem, ka sem nigda nê poslúhšao njihovi na dobro opominajoči reči.

Razlôčila sta se. Gábor diják je za pô vore že navdúšeno spévaod hiže, do hiže božične pesmi i pobérao groše na gvant, na obút i na šolske potrebčine, od verevréli pobožni verníkov.

Z-toga nenávadnoga božičnoga večera se je do konca žitka nê spozábo. V késnoj starosti ga je vsigdár spominao i tim svojim znôva i znôva pripovedávao, gda je té sveti večér prišao. Jas sem ga tûdi od njega čuo.

Nezadovolno božično drêvo.

(Božična fabula.)

Z-vsáke fêle lepotov okinčano božično drêvo se je niti nê vidilo od vnôge lepote i drâ-

Tê pa jelibár záto prihája, naj topeo gvant, črévle, hôbo, méhke vrtanke prinesé Sevrovni Joški, pa ovim srmaškim otrokom, jelibár Ájta moj drági? — Jezuš je nê samo záto prišao, sinek moj drági!

Tê pa záto prihája jelibár, naj ostro šibo prinesé toj lagojoj deci? — Neprihája záto Ješuš, sinek moj málí!

Tê pa záto prihája jelibár, naj vidi jeli smo dobrí, jeli bôgamo i jeli molimo vsákidén, jelibár Ájta moj drági? — Jezuš neprihája samo zatoga volo, málí moj angel! . . .

Jeli tak záto prihája jelibár, naj vidi, či mi darújemo strádajočim i či milujemo betežne i sirotice? — Ježuš ešče za drûgogavolo tûdi prihája, sinek moj drági! . . .

Tê záto prihája jelibár, naj lúdjé eden-drûgoga lúbjio i se na nikoga nesrdijo, naj nebode niti bojne i nestrelajo lúdjé na edenovoga, naj nemerjé niti ednoga deteta lúbléni ájta?

Jelibár záto prihája Ježuš, naj se pri dômi tûdi nesvajújego lúdjé, liki tô veckrát čujemo, nego naj vu méri živéjo pri vsákoj hiži, ár Ježuš lúbi vsákoga? . . .

Tak je, sinek moj málí, Ježuš bogme záto prihája k-nam! Bár da bi nê prihájao zôpston!

Evangeličanskomi lüdstvi v Jugoslaviji!

Predsedníctvo evang. cérkvi v Jugosláviji si priliko vzeme pri svojem prvom odkritom goripozvánji po svojem v čestspelanji, da z

goče, z šterim je oklajeno. Túžno se je tôžilo za toga volo angelom, kak so na nyé obešávali vsefelé dobrôto i lepoto:

— Nateliko me ocifráte,
Da me niti viditi nedáte!

Ali angelje so je záto dônak nateliko okinčali, ka je je drágo bilô glédati. Veseléč so se šeregúvali okoli njega deca, čudívajôči se nad drevca blisčéčov lepotov, ali drévce je vu sebi dônak nezadovolno mrmralo:

— Či me stô fêle nebi zakrilo:
Vsáko okô bî mené glédalo!

Ali, kak so z drévcema pomali doli spôbrali vse lepoto i na trikrálovo je v-dravárnico vrženo, — k-koncovi v-radosti goriskriči:

— Što kaj lèpoga ščè viditti:
Pogledni me, nê sem zakriti!

Nišče ga je nê pogledno bogme. Ár je božično drêvo li tak lèpo, či je okinčano, či na njem svêčice gorijo, ali pa či vu slobodnom, tam vu naturi stoji.

srdcá zahváli našemi celomi cerkevnymi lüdstvi za vu ednoglásnom zebrání skázano zavüpanje. Predsedníkstvo na tom bode, da eto zavüpanje po náj vrelésem delanji za cérkev ino lüdstvo popolnoma spraviča i prosi gmáne i presbiteriume cérkevne inšpektore i dühovnike, ino vse čestnike orsačke cérkvi za vrélo i verno vküpdelanje. Samo či bomo mi vsi vu spoznanji naši goričján vküpdelali, tak se bode naprémomágal dobro naše diasporálne cérkvi. Bôg dàj tô!

Edno takše vküpdelanie vsé vu orsačkoj cérkvi je posebno potrebnou pri tistom deli, štero se z célov močov vu slúžbo obravnávanja diaspore postávi. *To blagoslovleno Gustav Adolf-drüštvo je eto delo.*

Vu hištoriji etoga drüštva *znameniti mejnik* bode 1932-to leto. Stô lét je, ka je eto plemenito drüštvo nastávleno bilo, z šteroga je od tegamao nezmerni blagoslov tekao vu ves evangeličanski svét. Nega orsága na zemli, gde evangeličanci prebivajo, vu šterom Gustav Adolf-drüštvo nebi pomágalo brániťi vu nevarnosti bodôče evangeličansko dugovánje, obarvati i tlicajôci evangeličanski žitek k krepkomi razvijanji pri pomočti. Nega ni ednoga drúgoga cérkevnoga drüštva, štero bi občinsko praktično krstšanstvo, podpérajôčo bratinsko lübézen, evangeličansko živo skúpnost vu takšem mertuki vresničilo, liki Gustav Adolf-drüštvo. Po célem sveti séga njegovo delo, prêk národní i državni granic ponùdi svojo pomožno bratinsko rámo. Tudi našim gmánam je od začetka mao podeljávalo svojo pomoč Gustav Adolf-drüštvo. Vu posebnom mertuki smo skoznúvali eto vu pobojskom cajti, gda je nájvékša bíla nevola med nami i z svoje mōči smo nemogôši bili oprávlati naše delo. Štiridesátve (42) evangeličanski cérkevni hramov: cérkevo, molitvárnici, farof je goripostávleni vu Jugosláviji navékše z pomočov Gustav Adolf-drüštva. Ešce vékši je račun slabí gmán i raztorjenost, štero so svoje vérstvo samo z pomočov Gustav Adolf drüštva mogôče v rávnotožji držati. Pastorizácia, verskovčenjé, mladézni i misionsko delo vu daleč ségajôči raztorjenostaj naše občinske cérkvi je li po krepkom podpérajanji drüštva mogôče. Ništernomi dühovniki i missionári naše orsačke cérkvi je vzelodoli težke skrbi bremen Gustav Adolf-drüštvo i je njim batrivnost i delaradost nazájdalo. Podpore, štero je od konca bojne mao vu naš orság poslalo, na milije idejo.

Lübézni dômi, kakti nástava diakonis v Novom Vrbasi, sirotinske hiže v Torži i v Novoj Pazovi, Diački Dom v Murskoj Soboti glasno svedočijo od tiste lübéznosti, štero nemore vküpzapréti roké svoje, či bližnjega strádati vidí. Gustav Adolf drüštvo je vu našoj cérkvi vretina žitka i faktor živlénja, štero nas varje obri prošnje i zarazménja.

Tak velika lübézen more tûdi pri nas lübé-

*zen zbüditi, či se nači neščemo za nevrédne pokázati na eto lübéren. More nam — znotraj občutena dúžnost bidti Gustav Adolfa delo *tüdi prinas* vu naši gmánej krepko goripoprijeti i vu nájgedrnésoj dôbi oprávlati. Gde je čútene na tô delo nê živo, tam je občutene za nájfontošnê žitka náležnosti cérkvi mrlô, ár smo mi diašporálna cérkev, štera je li tak mogôča obstatí, či nakanimo to apoštolsko rēc vu djájne preobrnoti: „*Edendrúggó bremen noste i tak dopunte právo Kristušovo*“.* (Gal. 6, 2)

Pri stôlētnom svétki Gustav Adolf drüštva, štero vu priestnom leti céli evangeličanski svét bode svetúo, mi tüdi ščemo taovzéti. Svetenje pôleg pozdignjénoga nakanénja vodéči možov drüštva nebode vu rečaj, nego vu činénjaj stalo. Po večlémom nabéranjadelanji vu vsé evangeličanski gmánej se bô vküpssprávila edna Gustáv Adolf jubileumska fundácia, z štere se bo potom — pôleg létno nadale notriprihájajôči dárov — ešce krepkeše, kak doetimao naprémomágal evangeličanska diašpora svéta. Poštenjá dúžnost i zahválnosti dûg naše orsačke cérkvi i naši gmán je za eto jubileumsko fundáciu lübéznosti dáre prinášati, štero tápostávi naše delo, sád priprávlenosti vse naše mōči, naše evangeličanske vere i žitka vole, naše lübéznosti k univerzálnoj evangeličanskoj cérkvi, našega občinstva k-svétovnomi lübézni deli Gustáv Adolf-drüštva i štero vu gvúšnom mertuki vu sorazmerji stoji k onoj pomoči, štero smo skoznúvali. „Ár vsákomi, komi je dano dosta, dosta se bode od njega prosilo i komi je vnogo poročeno, več bodo prosili od njega.“ (Luk. 12, 48) Naša vrednosť, liki kotrigie občinske evangeličanske cérkvi se bode dostakrátne po toj vsoti sôdila, štero prinesémo za eto znamenito delo Gustav Adolf drüštva.

Zatogavolo gorioprosi podpisano predsedníkstvo naši šinjorij i naši gmán voditelstva, naj vse doprineséjo, da se vréden dár vküp správi vu níjhovom krôži za jubileumski fond. Za togo cíla volo je skončao orsački cérkevni tanáč decembra 10 ga, da se božični ofertoriumi vsé gmán vu céloti pridájo k jubileumskomu fondi. Nadalé se naj gmánskym kotrigam pri boži slúžbaj vu spominanju prineséjo Gustáv Adolf-nabéranja škatlice ino se naj goriponúca vsáka prilika na nabéranje za jubileumski fond.

Za cilavno spoznamo i poráčamo: 1.) Vödjáti vu farofi nabéranjaškatlice G. A. D.; 2) nabéranje z témí škatlicami po konfirmandušaj od hiže do hiže; 3) nabéranje pri nedelnoj šoli decé; 4) nabéranje pri rázločni osvetnostaj; 5) prošnja dárov pri familijski dogodkaj (krst, zdávanje, smrtni slučaj, vencaokuplenjé).

Podpisano predsedníkstvo gorioprosi gg. dühovnike i presbiteriume, naj po gmánej vu tekôči mêsecaj posebne Gustav Adolf-osvetnosti prirédiyo i pri tej prilikaj tüdi nabérajo za jubileumski fond.

Zapremo z-srdčnim verebratinskim pozdrávom k všem kotrigam naše evvangeličanske-krstšanske cérkvi a. v. vu Jugosláviji.

Velika Kikinda i Zagreb, vu decembri 1931.

Dr. WILHELM ROTH m. s.
svetni cerk. president.

Dr. FILIP POPP m. s.
púšpek.

Ében-Háézer!

Do etimao nam je pomágao Gospod!

I. Šam. 7, 12.

Šámuvelovo eto hválodávajóče vadlúvanje zapišemo ese na čelo Düsevnoga Lista, gda nôvi létnik svoj začne. Boža deca so mogôči na konci vsákoga leta, tém vise vsákoga tjedna i vsákoga dnéva eto praviti, ár njé toga zmožno-
ga Bogá rôka nosi i pela naprê od stopája do stopája. Vsaki dén našega žitka je edna-edna svedočba Bože milošće i noséče lübéznosti. I či je tak tô vu ti nájménši dugovánjaj — pa je pôleg mere vere i vüpanja njihovoga tak, — kém bole je tak tô pri ednom-ednom fontosnèsem deli, odločenji, štero so vu Božem iméni, na Njegovo zapôved i pod Njegovim vodjenjom začnoli ino nadaljávajo.

Etak je bilo tô notri do etigamao vu Düsevnoga Lista žitki tüdi. Pri dokončanji vsákoga létnika smo z hválodávajóčim srdcom lehko pravili: Ében-Háézer! Do etimao nám je pomágao Gospod. Nigdár se je nam nê trbelo osramotiti, ár smo se vu Njem vüpali. I zdâ smo k-ednomi znamenitomi mejniki prišli. Düsevni List vu X. létnik stôpi. Tô je očivesno zname-
nie, ka je Düsevni List potrében evangeličanskimi slovenskimi národi. Telovne, vérstvinske moči nam vedno bole záčajo sfalivávati. Ali mi se nevüpamo vu človečoj môči, môdrosti i škéri, nego vu Onom, ki je do etimao tüdi poma-
gao, pokrépo, vodo i blagoslovo. Düsevni List, — vu milostivnom, zmožnom Bôgi. On bode nam pomágao potomtoga tüdi. On bode nas pelao od obládnosti do obládnosti, ár tista obládnost, štero čákamo i se je vüpamo, je nê zemelska dika, tüdi nê materiálni hasek, nego tá milošča, ka dûše lehko zdranfamo gori i pelamo k Gospodni, ka slabo vero lehko krepimo, bolezno srce vráčimo, Božiorság razširjávamo i vse tô na Njegovo diko! Prosimo čtenjáre naše, naj nedopüstijo osramotiti eto našo vero, nego vši ponôvijo svoje napréplacsilo i naš List drú-
gim tüdi poračajo na nnapréplacsilo.

Z-verebratskim pozdrávom. — Reditelszvo.

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Ár je Gospodna Rêč práva, i vse njegovo delo vu istini.“ (Zolt. 33, 4.)

Düsevnoga Lista všem čtitelom, vküpde-
lajočim ino širitelom blážene božične světke i
od Bogá blagoslovleno srečno nôvo leto želê —
Reditelstvo.

Missionska pôt Kettenbach Šinjôra. Ze-
munski vréli sinjôr, Kettenbach Jakab so vu eti
svéti adventski dnévaj missionská naprédávanja
držali v Sobotskoj, v Puconskoj, v Križevskoj,
v G. Petrovskoj, v Bodonskoj i v G. Slavečkoj
gmâni. Povsédič je ji dosta verníkov poslúšalo.
Mi smo preveč zahválni g. sinjôri, ka trúda ne-
milúvajoč so vu eti mrzli zimski dnévaj Advent-
sko topločo prinesli vu naše gmâne, vu naša
srdcá z svojimi navdúšenimi govorami.

Božični dár Lendavi i Apačam. To bla-
goslovleno Gustav Adolf drúštro je D. Lendav-
skoj diasporálnej gmâni na cérkev zidanje 10,000,
Apačkoj raztorjenosti na rešúvanje dugá 6500
Din. darúvalo. Zvontoga je dalô v G. Petrovce
1000 D i na Hodoš 3000 D osebne podpore. Tak
je té fart vu našo šinjorijo dánno nájveč Gustav
Adolf drúštra podpore. Globoka zahválnost za
tá dobračinênya!

Boža služba v Apači. Dec. 8-ga so Lu-
thár puconski dühovník držali božo službu v
Apači vu prijétnoj nôvoj molitvárnicí, štera se
je nabito napunila z vrélimi verníkmi. Po božo
službi je okoli 80 verníkov živilo z Gospodno-
vov sv. večérjov. Priestra boža služba v Apači
1932. marc. 19-ga bode.

Sv. pismo za 6,300.000 Din. Nêdávno je
bio odáni v Londoni eden redki eksemplar nem-
ške prestáve Biblie, šteroga je zdrukao Gut-
enberg, za velikansko šumo 30 jezera angleškých
funtov.

Mrtelnost. Mrô je dec. 5-ga v Petanjci
Vogler Jožef, po celom Prekmurji dobro poznáni
i poštúvani môž. 63 léta je živo. Bio je plemen-
iti môž. Svojo prvo tūvárišico je z Sebebovec
nemeske Luthárove familije meo i v Puconskoj
cérkvi je obľúo njej vernost i lübézen. Protestan-
sko cérkev je hito tüdi podpérati. Od toga se
je osvedočila nê dávno D. Lendavská naša má-
la fara, šteroj je za rušt nôve cérkvi preci lêpo-
ga lesá darúvao. Obarmo njegov lêpi spômenek!
— Veliki vdárec je doségno Vek. J. Ko-
rošča, evg. misionára. Gospod Bôg je dec. 11-
pozvalo k sebi njegovo drágo soprogo i pomoč-
nico. Odišla je v nebesko domovino. Bila je že
tô blága i dobra, kak angel. Zdâ smé glédati
Gospoda.

Kak se razširjáva protestantizem?
„Jutro“ ljubljanske novine pišejo (dec. 6.), ka-
so v Ameriki v zádnji létaj zozidali celi 300 ita-
lijanski protestantski cerkev. Tô pa telko zadé-
ne, ka či k sakoj etoj cérkvi samo 1000 dûš sli-
ší, té je v tej létaj okôli 300,000 italijanski r.

katholičanov prestôpilo v protestantsko cérkev. „Jutro“ nadale pise, ka amerikanski parlament šte 35 katoliški poslancev med 435, v senati je 6 katolikov med 98 senatorji.

Srîtele Evangeličanskoga Kalendarija prosimo i opominamo, da neodâne eksemplâre do 15-ga januára nazájsprávijo v Tiskárno, ár nači oni bodo nosli škodo!

Samovolni dâri na goridržanje Dúševnoga Lista: Flisár Jožef sabô M. Sobota 10 D, Fajc Franc Brezovci 5 D, vd. Dobrai Jánosova M. Sobota 100 D, Šoštaréc Franc dûhovnik Subotica 30 D, Kühar Franc Bencák Puconci 2 D, Goričán Károlj Polana 5 D, Titán Józef š. ravnatel Puconci 40 D, Benko Franc Polana 10 D, Barbarič Karolina Brezovci 2 D, Rátka Vilma Sebeborci 5 D, Jos. Weren veletrgovac Celje 72 D, Benklč Kalman Pužavci 2 D, Kühar Štefan farni inšpektor Puconci 22 D, Cipott Janoš Marikišavci 5 D, Külitš Štefan Šalamenci 2 D, Banfi Matjaš Vaneča 5 Din. — Radi bi nadaljávali! Srdčna hvála!

Dâri k nesprhlivomi venci v spomin na Luthárovo Flisár Šarolto za Dijaškoga Dôma štipendij: Barbarič Viktor i Etelka Sebeborci 30 Din, Hodošček Kalman Zenkovci 20 D, Šavel Viktor Vaneča 25 D, Horvát Franc Gorica 20 D. — Nájsrčnejša hvála za té korine poštúvanja!

Dâri na Diački Dom v Puconskoj fari po zlatoj knigi: Kološa Jožef sabô Puconci 10 D, Bükvíč Franc trg. Križevci 20 D, Obal Števan Nemšavci 10 D, Šafran Kalman Vaneča 10 D, Bükvíč Ivan Mošanci 20 D, Barbarič Maria Brezovci 4 D, Još Weren veletrg. Celje 72 D. (i na Dijaško Podpornico 100 D.), Još. Titán š. ravnatel Puconci 28 D, Pernat Ivan Vid pri Ptui 20 D, Kalmar Terezia Los Angeies 1 dollár. — Topla hvála!

Verski zvečerek je bûo držáni v D. Lendavskoi gmajni na II Adv. nedelo. Goričtenje je držala Bohar Ilonka. Deklamálivale sta Róžai Iréna i Hári Mari. Naprédavanje od „Zakaj so nemiri v hištoriji človečanstva?“ je Skalič dûhovnik držao.

D.-Lendavska cérkev pod streho správlena 180.000 Din. košta zvün zvonov. Dugá je preci ostalo. Vsako gmajno i vsakoga dobrega srca človeka prosi tá mála črêda za pomoč. Hvále vrôdno je, ka so zidáški majster Ascherl Józef vsevküp 2000 Din., Gašperšič tesárskej majster pa 600 Din. püstili kak dár na cérkev.

Turobni gläsi. Vu drúgoj polovici t. l. so se vu Gor. Slavečkoj fari odselili od ete märne tühine na ov jakši svét: aug. 10 ga Drvarič Jožefa devojka iz Sotine vu 36 leti starosti; Gomiboc Štefan 17. aug. mrô v Adrianci, Dol. Slavečki mestančar vu 66 leti starosti; okt. 3. Kisišlik Mikloš vدوvec iz Kuzme v 74 let starosti; okt. 25. Horvat Jožefova vdovica roj. Kuzmič Julija iz Sotine v 64 leti; nov. 1. Jud Franc zi-

dár iz Kuzme v 67. leti; nov. 14-ga Fártek Máťjáš iz Gor. Slaveče vu 69-tom leti, nov. 18-ga Skledár Štefan iz Sotine vu 66-tom leti; nov. 27-ga Bokán Máťjáš iz Gor. Slaveče 56-tom leti starosti. — Naj vši eti vópreminôči májo sladtek grobski sen i blájzeno goristanenjé! Ti žaluvajôči si pa naj počnejo vu Božem ravnjanji! Do pávidenja!

Gornje Slaveča. Po zlatoj knigi so darovali na našo cérkev zidanje: Čurman Jánosova vd. roj. iz Sotine, iz St. Louiza (Nordamerika) 21 Schilling; Holmann Karol z fam. iz Gor. Slaveče 20 Din; Od podpornoga drúštva smo dôbili letos 2000 Din; Žohar Franc z fam. iz Nuskove 25 Din; Na prošnjo g dûhovnika smo dôbili od banovine 5000 Din; Fartek Frida iz Kuzme 20 Din; Pörš Mihal z tüv. iz Gor. Lendave 20 Din; Krenos Franc iz Sotine 20 Din; Svetanič Štefan z tüv. iz Sotine od Francije 25 Din; Knaus Karol z tüv. Nuskova 20 Din; Šárkánj Franc z tüv. Nuskova 20 Din. — Vsé dárov Oča naj blagosloví daritele i naj boži blagoslov počiva nad etimi dârmami! Na stô lêtnico Gustáv Adolfa drúštva vu škáticaj vküeprišlo do 1. sept. 1931. (edno leto) vu našoj gmajni 225 Din. 90 par. — Té dobraga srdcâ lúdi dáre naj Bôg povnožáva nadale tüdi!

Z-ednoga pisma. Montreal (Canada) XII. 2. 1931. Poštúvaní Gospon Dûhovník! Odprostite mi, da Vás še enkrát goriiščem z etim mojim málím listekom. Tak Vam želim od Gospodnoga Bogá blájžene božične svétkie ino srečno nôvo leto zadobiti i vesélo posvetiti zvašov familijov vréď! Meni nedo tak veséli, da sem nê mogôča vu slovenskom jeziki božo rēč čuti, ali veseli me, da li lejko té máli Dúševni Listek čtém vu mojem materskom jeziki. Ah kak mi je veséli dén, vu šterom ga dobím; taki isti večer gda ga dobim, ga morem prečeteti, či sam ešče tak trüdna. Oh kak mi je vesélo, kak dosta lüblénoga je vu njem napisano; tüdi sam čtejla vu njem, da tá mála Lendavska fara je cerkvično pôvala vu tom leti ino me je jako razveselilo tô. Záto jas tüdi ščém eden máli dár na nyô aldúvati. Na spomin moji starišov eden dolár ním zdaj pošlem na lendavsko ev. faro i tüdi eden dolár na Dúševni List naprejplačilo i nji lepô prosím, naj mi ga rédno pošilajo! Zdaj pa sprimite še enkrát moj srčen pozdrav ino tüdi od mojega brata ino od njegove tüvárišice! I prosim eden máli odgovor, kak vaša fárna deklina. — Tereza Andreč.

Dâri na Diački Dom: Z-Sobote Flisár Józef sabô 20 Din, Z-Dankóvec 47 kg. graha, pri šteroga vküppobéranji sta se trüdila Cug Kálman i Ritoper Lajoš. Srdčna hvála njima. — Z-Bodonec gospa vdova Srinic Lajošova so poslali osnovleníkom eden žakel jábok. — Lépa hvála. — (Dale).